

І.М. Гурікова, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

І.В. Гуріков, викл. (*ХТЕК КНТУ, Харків*)

ІННОВАЦІЇ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Сучасне соціокультурне, політичне та економічне становище в Україні, змінює уявлення щодо цілей і функцій виховання сучасної молоді і створює необхідність перегляду педагогічних позицій, технологій виховання, зміщення акценту з підготовки якісного фахівця, професіонала, здатного творчо і критично сприймати інформацію, глибоко переживати події та явища.

Метою освіти і виховання відповідно з новими підходами стає розвиток особистості, причому особистості духовної, моральної, творчої, успішної в усіх проявах буття. Зміна цільових установок освіти передбачає і нове трактування сутності виховання, головню пріоритетною ідеєю якого є розвиток актуальних і потенційних можливостей особистості, її здібностей і потреб, готовності до самопізнання, самореалізації. Вирішення питань щодо соціалізації особистості вимагають пошуку, творчого підходу, теоретичного обґрунтування та визначення шляхів реалізації на практиці.

Важливою особливістю виховання студентської молоді в даний час є об'єктивний процес зміщення акценту з суспільного виховання на самовиховання і саморозвиток особистості. Цей інноваційний процес, пов'язаний із змінами в суспільстві, передбачає оволодіння молоддю новими соціальними навичками, громадянське змушнення і становлення. Фактично, йдеться про формування особистості студента нового типу, що вміє адекватно орієнтуватися і діяти в змінюється соціокультурній ситуації. Інновації в освіті та вихованні, в першу чергу, спрямовані на створення успішної особистості, але успіх цей може і повинен досягатися не будь-якими засобами. Сучасна молода людина повинна бути гуманною, гуманітарно освіченою, здатною змінювати себе і соціум, бути активною у вирішенні насущних проблеми і хотіти ці проблеми вирішувати.

Що ми розуміємо під інноваціями в освіті та вихованні?

Інновація – це нове, покликане забезпечити поступовий розвиток, удосконалення системи, перехід її в якісно новий стан.

Таким чином, інноваційний пошук в освіті повинен починатися зі зміни парадигми виховання. Введення інновацій у процес навчання і виховання повинно відповідати вимогам часу. Під інноваціями в освіті розуміється також процес вдосконалення педагогічних технологій,

сукупності методів, прийомів і засобів навчання. Саме інноваційна діяльність не тільки створює основу для створення конкурентноздатності навчального закладу та випускників на ринку освітніх послуг, а й реально сприяє особистісному зростанню студентів.

Закономірно постає питання про зміну методів навчання і виховання, відповідних змісту інновації. Такими є впровадження в педагогічну практику універсальних педагогічних технологій, гуманітарних технологій, серед яких важлива роль відводиться інтерактивним методикам, груповій роботі. Особливе місце серед методів активного навчання займають ті, які засновані на включенні студентів у відповідні дії і спрямовані на посилення здатності до аналізу знань, застосуванню отриманих знань на практиці, прийняття відповідальних рішень у нестандартних ситуаціях та готовності нести відповідальність за прийняті рішення. Використання таких активних методів, як метод дослідження, проекти, рольові та ділові ігри, дозволяє переходити від репродуктивної діяльності до продуктивної, сприяє вихованню активної громадянської позиції.

Пошук нових форм і методів не виключає використання старих традиційних, але допомагає зробити освіту і виховання сучасним, цікавим і затребуваним самими студентами. Всі ці інновації стають ефективними лише при серйозному вивченні інтересів, творчих схильностей студентів, визначенні потреб, ціннісних орієнтирів. Для реалізації інноваційного підходу у вихованні ведеться спільна, злагоджена робота кураторів, деканів, студентських рад, студентської профспілки університету. Виховний простір вузу представляє певну системно-структурну цілісність, що включає взаємозв'язок різноманітних компонентів. Створені умови для формування у студентів якостей, що дозволяють адаптуватися, жити, працювати, бути успішними в умовах стрімко мінливого світу. Виховний простір сприяє самовизначенню і студентів, і викладачів у різноманітних сферах діяльності, у взаємодії з різними спільнотами, їх самоактуалізації в соціальному і культурному контексті.